အတ္တရံကျေးရွာ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၅–၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

အတ္တရံကျေးရွာ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

အတ္တရံကျေးရွာ **အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊** ကျိုက်မရောမြို့နယ် ၅

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၆

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၆

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၈

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၈

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၄

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၅

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၆
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၂

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၃
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၄
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၂၇
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၅၇
ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ် မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၅၉
ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၆၅
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၆၆
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင်ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်းကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သောကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
အတ္တရံကျေးရွာ ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

အတ္တရံကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ- အတ္တရံကျေးရွာ၊ အတ္တရံကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုက်မရော မြို့နယ်တွင်ပြုလုပ်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေး ဆွဲခြင်းအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာ သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၅ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ ၂၃-၂၅ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြ ပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင် အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ် သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့်အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

အတ္ထရံကျေးရွာသည် မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်မရောမြို့၊ အတ္ထရံအုပ်စုတွင်တည်ရှိပြီး ကျိုက်မရောမြို့၏အရှေ့တောင်ဘက် (၂၅)မိုင်အကွာ၊ မုဒုံမြို့နှင့်(၁၇)မိုင်၊ မော်လမြိုင်နှင့်(၃၅)မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်ပေ(၂၀)တွင်တည်ရှိပါသည်။ မြေပြန့်လွင်ပြင်ဖြစ်ပြီး မြေသြဇာထက်သန်သည့် နုံးတင်မြေဖြစ်သဖြင့် သီးနှံအလွန်ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။ တူးမြောင်းရေရသဖြင့် မိုးသီးနှံအောင်ရေ နှင့်နွေသီးနှံများအတွက် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရပါသည်။ တောင်ဂမူများအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ပူအိုက်စွတ်စိုသောရာသီဥတုရှိပြီး (၁၀)နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှတစ်နှစ် မိုးရွာရက်(၁၃၀)ရက်၊ မိုးရေချိန် (၁၉၇.၀၁)လက်မ ရွာသွန်းပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် အတ္ထရံမြစ်စီးဆင်းလျှက်ရှိပြီး ငါးမျိုးစုံနှင့်ပုဇွန်များပေါများစွာရရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းလက်တက်(၁)ချောင်းရှိပါသည်။ ကြွက် နှင့် မြွေ အလွန်ပေါများသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၇၅)စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၄၄၂)ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်(၅–၆)ဦးရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၄%တွင်ရှိပြီး အမျိုးသားဦးရေထက် အမျိုးသမီးဦးရေသည် ပိုမိုများပြားပါသည်။ အသက်(၁၅) နှစ်အောက်နှင့် အသက်(၆၀)နှစ်အထက် မှီခိုသူဦးရေ ၃၆% ရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာရှိမိသားစုများသည်အဓိကအားဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ကျပန်းအလုပ်တို့ကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာအရောင်းအဝယ်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ငါးဖမ်းခြင်းကိုအိမ်ထောင်စုအတော်များများမှ တွဲဘက်ဝင်ငွေရအလုပ်အဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၃၂)စုမှ အမျိုးသား (၃၆)ယောက်၊ အမျိုးသမီး (၄၅)ယောက်တို့သည် ထိုင်းနှင့် မလေးရှားတို့တွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏အခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သောဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု (၆၂.၇) ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဟုသတ်မှတ်ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့်ဆင်းရဲချမ်းသာမညီမျှမှုအချက်အလက်များကိုဖော်ပြပါသည်။ ကျေးရွာ၏၄၉.၃% (တစ်ဝက်နီးပါး)သည်

မြေယာမဲ့များဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောသူများဖြစ်ကြသည်။ ၂.၅ ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သူ ၃၉.၅% ရှိပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလယ်အလတ်မိသားစုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်သူများ၏ ၆၁.၅% သည် ၂.၅ဧက မှ ၁၂.၅ ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီးအဆင်ပြေသော မိသားစုများနှင့် အလယ်အလတ်များဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုစစ်တမ်းအရဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၄၇)ရှိသည်အနက် (၂၁)အိမ်ထောင်စုမှာ ၃ လအောက်နှင့် (၂၆)အိမ်ထောင်စုသည်အနည်းဆုံး ၆လစာမပူမပင်စားနိုင်ကြပါသည်။ ကျန်သောအချိန်များတွင် အကြွေးဝယ်ယူစားသုံးကြရပါသည်။ တချို့မှာခေါက်ပြန်ကြေးယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများ၏ပံ့ပိုးမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ စပါးဘဏ်မှထုတ်ချေး၍သော်လည်းကောင်း ဝမ်းစာဖြည့်တင်းကြရပါသည်။

ကျေးရွာကို အတ္တရံမြစ်ရေကြီးမှုကြောင့် နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခံရသည်။ ရေကြီးချိန်သည် (၁၅)ရက်မှ(၂၀)ရက်ထိကြာမြင့်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းကြောင့် တောင်သူများသီးနှံဆုံးရှုံးရခြင်း၊ ရင်းနှီးစရိတ်ပိုမိုကုန်ကျခြင်းများ စားနပ်ရိက္ခာခက်ခဲမှုများနှင့်ကြုံတွေ့ရခြင်း မွေးမြူထားသော ကြက်/ဝက်များဆုံးရှုံးရခြင်းတို့ကို ကြုံတွေကြရပါသည်။ မြွေအန္တရာယ်အထူးသတိထားရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ကြုံတွေ့ချိန်၊ သီးနှံများဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါများကျရောက်ခြင်း၊ ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်မှုများကြောင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ မြင့်မားပါသည်။ အချို့နှစ်များတွင် မိုးနှောင်းခေါင်ခြင်းကြောင့် သီးနှံခင်းပျက်စီးပြီး၊ ကျပန်းအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းထိခိုက်စေနိုင်သည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေများဖြင့်ရပ်တည်နေကြရပြီး အနည်းဆုံး (၁)သိန်းကျပ်မှ (၂၀)သိန်းထိ ချေးငှားကြရပါသည်။

လူငယ်/လတ်ပိုင်းအများစုသည် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်ကူးစက်ရောဂါနှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲခြင်းအန္တရာယ်ကြုံတွေ့နိုင်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါသည် ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖြစ်ပွါးနှုန်းအများဆုံးဖြစ်ပြီး ကလေးငယ်များတွင် အဖြစ်များကြပါသည်။ သွေးတိုးရောဂါသည် ကျေးရွာရှိလူကြီးအများစုတွင် အဖြစ်များသောရောဂါဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအသိအားနည်းပြီး ငါးပိ၊ စားအုန်းဆီ၊ အချိုမှုန့်စသည့်ဘေးဖြစ်စေသောအစားအစာများကို မဆင်မခြင်စားသုံးခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

အသက်(၉)နှစ်အထက်ကျေးရွာလူဦးရေ၏၄.၈%သည် စာတတ်မြောက်မှုမရှိကြပါ။ ၃.၃%သည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူများဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုအနေဖြင့် မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၁၄.၈%၊ အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၅.၃%၊ အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၁.၁% နှင့် ဘွဲ့ရရှိသူ ၀.၈% ရှိပါသည်။ ယခုအခါ အသက် (၅–၉)နှစ် အတွင်း လူဦးရေ (၄၄)ဦးရှိသော်လည်း မူလတန်းပညာတက်ရောက်နေသူ(၅၇)ဦး၊ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်

၁၂၉.၅% ရှိသဖြင့် ကလေးများ ကျောင်းနေနောက်ကျခြင်းကြောင့် အသက်(၉)နှစ်ကျော်သော်လည်း မူလတန်းအဆင့်တွင်ပင်ရှိနေခြင်း၊ အသက်(၁၀−၁၄)နှစ်အတွင်း လူဦးရေ(၅၃)ဦးရှိသော်လည်း တက်ရောက်နေသူ(၂၄)ဦး၊ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၄၅.၃%ရှိသဖြင့် အသက်(၁၄)နှစ်ကျော်သော်လည်း အလယ်တန်းအဆင့်တွင်ပင် ရှိနေကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင်စက်ချုပ်ခြင်း၊ ယာဉ်မောင်းခြင်း၊ စက်ပြင်ခြင်းတို့အပြင် ပညာရေးဝန်ထမ်းလုပ်သူ(၇)ဦးရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

စာမတတ်သူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးဦးရေ ပိုမိုများပြားပါသည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် ဘွဲ့ရသည်ထိ တက်ရောက်နိုင်မှု တွင် အမျိုးသမီးဦးရေ ပိုမိုများပြားပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည်အမျိုးသားများနည်းတူ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ အတ္တရံကျေးရွာတွင် တစ်ရက်လျှင် အမျိုးသားတစ်ဦး အလုပ်လုပ်ခ (၅၀၀၀)ကျပ်နှင့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးလျှင် (၃၅၀၀)ကျပ်ရရှိပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

အတ္တရံကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် အားနည်းသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့်သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများတွင် ပရဟိတစိတ်အပြည့်ဖြင့်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသော လူငယ်လူရွယ်များ များစွာရှိပါသည်။ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းစနစ် ၊ နည်းလမ်းများကို လူနည်းစုကသာ အတိအကျလိုက်နာခြင်း၊ ဦးစီးဦးဆောင် လုပ်ကိုင်နေခြင်းကျေးရွာပိုင်ရန်ပုံငွေများ ကိုသုံးစွဲရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ စာရင်းဇယားရေးသွင်းမှုအားနည်းခြင်း၊ ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်းတို့ ရှိပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၄၁ ဧက၊ ရာဘာ၂၂ ဧက၊ နှင့် ပလပ်မြေ ၃ဧကရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေအား အတ္တရံမြစ်နှင့်ဆက်သွယ်နေသော ပြာတာချောင်းမှ ရေစုပ်စက်များဖြင့်သွင်းယူကြပါသည်။ ပြာတာချောင်းသည် ကောနေခြင်းကြောင့် ရေသွင်းရေထုတ်ခက်ခဲခြင်းဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ တစ်ဧကပျမ်းမျှစပါးတင်း(၆၀မှ၇၀)တင်းထိ ထွက်ရှိပါသည်။ မြေဆီဩဇာကောင်းမွန်သော မြေဆီလွှာဖြစ်ပြီး စပါးရိတ်သိမ်းပြီး မြေအစိုဓာတ်ရှိချိန်တွင် မတ်ပဲ၊ ပြောင်းကို အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကြွက်များဖျက်ဆီးပါသည်။ ယခုအခါ လယ်များတွင် ခရုများအများအပြား ကျရောက်လျှက်ရှိပြီး အပင်များကို ကိုက်ဖြတ်ပါသည်။

အတ္တရံကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဝက်၊

ကြက်၊ ဘဲများကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ နှစ်စဉ်ဝက်များတွင် လည်ပိတ်၊ နားရွက်ပြာ၊ ဝက်ဝမ်းကျရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း၊ ကြက်နာကျရောက်ခြင်းများကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာသူရွာ သားများသည် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လိုကြသော်လည်း မြစ်ရေလွှမ်းမှုသည် (၁၅ ရက်–၂၀ ရက်) ထိ ကြာမြင့်သောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းရခက်ခဲခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းရန်နေရာ ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းရလွယ်ကူသော ဆိတ်ကိုသာ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၄၄)စုသည် တံငါလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာရှိမိသားစုများသည် စက်ချုပ်၊ စက်ပြင်၊ ယာဉ်မောင်းစသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာကို အရှေ့ဘက်တစ်လျှောက် အတ္တရံမြစ်စီးဆင်းနေသည့်အတွက်နှစ်စဉ် ရေလွှမ်းမိုးခံရသည်။ ကျေးရွာတွင်းတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းမှ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင် ကာကွယ်ရေးသင်တန်းများပို့ချခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း ထားခြင်းများဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ဆော်သြမှုဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(င) ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း ရွာသူရွာသားများသည် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်(UNDP)မှ ပံ့ပိုးထားသောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ကော်မတီ၊ တိုးတက်အောင်သမဝါယမအဖွဲ့၊ မြစ်မိုးရောင် ရန်ပုံငွေမှ ချေးငွေရရှိနိုင်ပြီး မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပုံစံ(၇)ရှိ လယ်တစ်ဧကလျှင် ၁၀၀၀၀၀/ကျပ်၊ တစ်ဦးလျှင် အများဆုံး(၁၀)ဧက၊ ယာတစ်ဧကလျှင် ၂၀၀၀၀/ကျပ်ဖြင့် ထုတ်ချေးနိုင်ကြပါသည်။ လိုအပ်သောငွေကြေးကို ငွေတိုးချေးစားသူများထံတွင် ပစ္စည်းအပေါင်ထား၍ချေးယူရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာ၏**ပညာရေးကဏ္ဍ**တွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်းတည်ရှိပြီး တပည့်၊ဆရာအချိုး (၇) ဖြင့်သင်ကြားလျှက်ရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းဆောင်သည် မျက်နှာကျက်၊ အခင်းနှင့်နံရံမပြီးသေးပါ။ လက်ရှိကျောင်းအိမ်သာသည် ၂ ခန်းတွဲ၁လုံးဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားဦးရေနှင့် မမျှတသည့်အတွက်ကျောင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင် အခက်ခဲများကြုံတွေ့ကြရပါသည်။ ကျောင်းသူ/သားများ စာသင်ကြားရန်အတွက် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများလုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများ ဆက်လက်ဆည်းပူးကြရန် ကျေးရွာမှကျောင်းကား စီစဉ်ထားရှိပြီးမော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်တက်ရောက်ရန်အတွက် ကျေးရွာမှဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကားများဖြင့်သွားရောက်၍ လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာနှင့် (၆.၄)ကီလိုမီတာအကွာ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေး ပေးခန်း အရံသားဖွားဆရာမ(၁)ဦးနှင့် (၃.၂)ကီလိုမီတာအကွာတွင် ချောင်းနှစ်ခွ တိုက်နယ်ဆေး ရုံရှိပါသည်။ အရေးကြီးရောဂါများဖြစ်ပွားပါက မော်လမြိုင်နှင့် မုဒုံမြို့ရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများတွင် သွားရောက်ကုသကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း(၈)တွင်းရှိသည့်အနက် အနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိသော (၆)တွင်းသည် သုံးရေ အဖြစ်အသုံးပြုကြပြီး ကုန်းပိုင်းရှိ(၂)တွင်းမှာ သောက်ရေအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။ နွေရာသီတွင် ၂တွင်းမှာရေခမ်းခြောက်ပြီး အခြားတွင်းများတွင်လည်း လုံလောက်သော သောက်သုံးရေမရရှိကြပါ။ ထိုအချိန်များတွင် ကျောက်ကုန်းကျေးရွာများတွင် သွားရောက် ခပ်ယူကြရပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာ(၇၁)လုံးရှိပြီး တချို့သည်အိမ်သာတစ်လုံးကို ပူးတွဲအသုံးပြုကြပါသည်။ အများစုသည် ယင်လုံအိမ်သာများအသုံးပြုကြပါသည်။ နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးချိန်များတွင် ယင်လုံအိမ် သာများမှာ ရေစီးဖြင့်မျောပါ၍ ဆုံးရှုံးမှုများလည်း ကြုံတွေ့ကြရပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအားလပ်ချိန်များ၌ကျေးရွာပိုင်အားကစားကွင်းတွင် ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ ခြင်းခတ် ခြင်းများအားအပျော်တမ်းကစားကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် ရွာတွင်းလမ်းများ ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ အလှူအတန်းများတွင် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အိုပူဇော်ပွဲ များတွင် ပါဝင်ကူညီခြင်း၊ ဥပုပ်နေ့တိုင်းတွင် ဆွမ်းပန်းကန်များရောင်းချပေးခြင်း၊ ကျေးရွာရှိ သာရေး/နာရေးကိစ္စများ၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။ လူငယ် များသည် ဗွီဒီယိုပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော အိမ်များတွင် သွားရောက်ကြည့်ရှုခြင်း၊ အခွေဖိုးများစု၍ ကြည့် ကြ ခြင်းဖြင့် အပန်းဖြေကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု (လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေး)

အတ္တရံကျေးရွာ မှ အခြားကျေးရွာများနှင့် မြို့များသို့ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများသယ်ယူ ပို့ဆောင် ရန်နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ရန် ကားလမ်းဖြင့်သွားလာနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိလမ်းသည် မြေနီလမ်း ဖြစ်ပြီးနှစ်စဉ်လမ်းပြုပြင်ခြင်းများဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ပွင့်လင်းရာသီများတွင် သွားလာ ရန်လွယ်ကူသော်လည်း မိုးရာသီတွင် လမ်းပျက်စီးမှုများနှင့်ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမ်ပီတီနှင့် တယ်လီနောဆင်းကတ်တို့အားအသုံးပြုကြပါသည်။ တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး လိုင်းမှာ ကျေးရွာပြင်ပတွင်သာ ဆက်သွယ်မှုလိုင်းရရှိခြင်းကြောင့် အနည်းစုသာအသုံးပြုမှုရှိကြ ပါသည်။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်မီးစက်ကြီးမှ အခကြေးငွေဖြင့် သုံးစွဲကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ရဲစခန်းနှင့် လက်လှမ်းဝေးသော နေရာဖြစ်ပါသည်။ ဒေသတွင်း၌ မူးယစ်ဆေးများအလွယ် တကူ လက်လှမ်းမှီနေကြသဖြင့် လူငယ်အချို့သုံးစွဲမှုရနေကြပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များတိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာ ပူပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့မှာ အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းအဓိကအချက်ကိုဖော်ဆောင် နိုင်မည့်နည်းလမ်းသို့ မဟုတ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန်အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာ၏လက်ရှိအခြေအနေ၊ ရင်ဆိုင်နေရသောအခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်မှုများမှသည် ရရှိလိုသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိရန် ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ဖော်ဆောင်လုပ်ကိုင်ရပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်နေကြခြင်း။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ လူဦးရေ ၆၄.၀%ရှိသည့်အနက်၊ ဘွဲ့ရပညာတတ်(၃)ဦးနှင့် အခြေခံပညာတတ်ကျွမ်းသူလူငယ်များရှိသောကြောင့် အမျိုးမျိုးသောလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း။ မြေပြန့်လွင်ပြင်ဖြစ်ပြီး မြေဩဇာထက်သန်သည့်နုံးတင်မြေဖြစ်သဖြင့် သီးနှံအလွန်ဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း။ တူးမြောင်းရေရသဖြင့် မိုးသီးနှံအောင်ရေနှင့်နွေသီးနှံများ အတွက်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရခြင်း။ ပလပ်မြေများရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း။ ထွက်ရှိလာသော ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သော ဈေးကွက်ရှိခြင်း။ ငါးဖမ်းခွင့် လိုင်စင်များရရှိရန်လွယ်ကူခြင်း။ ကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း။ ကျေးရွာအတွင်း၌ပင် ငါး၊ ပုဇွန်များကို ရောင်းချနိုင်ခြင်း။ ကျေးရွာမှ အခြားကျေးရွာများသို့ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း။

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများကို လုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းခြင်း။

လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ဒေသတွင်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသောဝင်ငွေသည် တဖက်နိုင်ငံသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ရရှိသောဝင်ငွေနှင့် ကွာခြားသောကြောင့် လူငယ်များသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်သွားရောက်နေကြသဖြင့် ဒေသတွင်းလုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ လုပ်အားခဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း၊ ပိုးမွှားကျရောက်ခြင်းကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ ချေးငွေကို လိုအပ်သောအချိန်၊ လိုအပ်သောပမာဏမရရှိခြင်း။ စိုက်ပျိုးရန် ရေအရင်းအမြစ်ရှိသော်လည်း ရိုးချောင်းကောနေသဖြင့် ရေသွင်းရေထုတ် ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ ရေတံခါးမရှိခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း။ ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိရန်အတွက် ငါးဖမ်းခွင့်လိုင်စင်ကြေးကို မြန်မာငါးလုပ်ငန်းသို့လည်းကောင်း၊ မွန်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများသို့လည်းကောင်း ဆက်ကြေးပေးကြရခြင်း။

ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂမလုံလောက်ခြင်း၊ မြို့သို့ကျောင်းတက်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ မိသားစု ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ပညာတတ်မြောက်မှုတွက် အဟန့်အတားများဖြစ်ခြင်း။ နှစ်စဉ် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ရေတွင်းရေကန်များ ချောင်းရေဝင်ရောက်ခြင်း။ မူးယစ်ဆေးဝါးလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်းကြောင်.ဆေးစွဲမှုကိုကြီးထွားစေခြင်း။ ကုန်ထုတ်လမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် လမ်းများပျက်ဆီးနေခြင်းသည် ကုန်စည် စီးဆင်းမှုအား အဟန့်အတားဖြစ်စေခြင်း။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျွန်ုပ်တို့သည်မြို့နယ်အဆင့်၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၏အကူအညီ ဖြင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နောင်ငါးနှစ်အတွင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားမည့် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် နည်းဗျူဟာများကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လာနိုင်ပြီး ကျေးရွာရှိမိသား စုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာရေး။

(၂) လူသားစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးလာစေပြီးအစုအဖွဲ့ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း များထွန်းကားလာစေရေး။

(၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည့် လူမှုအခြေခံအဆောက်အဦးများလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်လာပြီးကျေးရွာလူထု၏ လူမှုဘဝ အဆင့်အတန်း ပိုမိုတိုးတက်လာစေရေးတို့ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ သူ၊ ကျေးရွာသားများဖြင့်တွဲဖက်ကာ အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများ ကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(၁) တောင်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် ဈေးကွက်ကောင်းသည့် ရာသီသီးနှံ များ(ဖရဲ၊ပန်း၊ပြောင်း၊ ကြက်သွန်၊မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း)၊ နှစ်ရှည်ပင်များ(ရာဘာ၊ ကြက် မောက်၊ ကျွဲကော၊မင်းကွတ်) တို့ကို စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များလွယ်ကူစွာရရှိ သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနများ၊စိုက် ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်၊

(၂) ရေတံတားများ၊ တူးမြောင်းများနှင့်ချောင်းရေတင်စံနစ်များ တည်ဆောက်ပြုပြင်၍ မိုးနှောင်းနှင့်နွေသီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်း(နွေနှမ်း၊ရေသွင်းပဲတီစိမ်း)၊

(၃) စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီကြီးများနှင့်ဆက်သွယ်၍ စက်ယန္တယားများသုံးပြီးမစိုက်ဖြစ်သော မြေများတွင်ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများ (ဈေးကောင်းရ ပြည်ပပို့ကုန်များဖြစ်သော ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ) တို့ကိုအကျိုးတူစိုက်ပျိုးခြင်း၊

(၄) လယ်မြေ၊ ပလပ်မြေများရှိသဖြင့်နွား၊ ဆိတ်၊ကြက်တို့ကိုမွေးမြူရေးနည်းပညာများ ရယူသုံးစွဲ၍စံနစ်တကျမွေးမြူရန်။

(၅) ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများနှင့် ပစ္စည်းများဖြည့်ဆီးခြင်း၊ မိဘဆရာသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီများတက်ကြွစွာပါဝင်၍ကျောင်းနေပျော်ပြီးကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသည့်ကလေးများဖြစ်စေရန်၊

(၆) ကျန်းမာရေးအသိဖြင့်နေထိုင်တတ်ရန်ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း၊

(၇) ကျေးရွာရှိတက်ကြွသောရွာသူရွာသားများနှင့် ပညာတတ်လူငယ်များအား ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်၊ စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်း၊ အစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်စေပြီးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါ ဝင်လုပ်ကိုင်စေခြင်းဖြင့် အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်လောင်းများ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် မှမူဝါဒဆိုင်ရာအရေးထားဆောင်ရွက်မှုနှင့်အစီအစဉ်ကျသောပံ့ပိုးမှုများအပြင် ဒေသအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်တို့မှ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်းပါသည်။

ဤမူဝါဒဆိုင်ရာနှင့် အစီအစဉ်ကျသောပံ့ပိုးမှုများသည် ကျေးရွာအချို့၏လိုအပ်ချက်အတွက်သာကွက်၍ သက်ရောက်စေခြင်းမဟုတ်ပဲ၊ နိုင်ငံတစ်နံတစ်လျှားသို့ သက်ရောက်စေသကဲ့သို့ တိုင်းပြည်၏ရေမြေရာသီကွဲပြားခြားနားသည့်ဒေသများ၏သီးသီးသန့်သန့်လိုအပ်ချက်များကိုလည်း သက်ရောက်စေပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည် စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

အိမ်ထောင်စုတစ်ခုချင်း၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုတ်နှံရန်ချေးငွေသည် အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံတစ်ခုတည်းကိုသာ အဓိကထားရာမှဒေသအလိုက်စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများအတွက် ပါအဆင်ပြေသောအစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်ချိတ်ဆက်ရပါမည်။ ထို့ပြင်ပုဂ္ဂလိက၊ ကဏ္ဍမှငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ချိတ်ဆက်တင်ပြရပါမည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့်ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင် ရေးအတွက်အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ ၏ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် တင်ပြချိတ်ဆက်ရပါမည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာ ဖွယ်ရှိသောဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့ အတွက်လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ အလိုက်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများ ဖြင့်ချိတ် ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တနိုင်တပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်ဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသည့်ဗျူဟာကို လုပ်ငန်းအဖြစ် အောက်ခြေတွင် ဆောင်ရွက်သည့် အလုပ်ဖြစ်သည်။စီမံကိန်းကာလ(၅)နှစ်တာအပြီးတွင်ချမှတ်ထားသည့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအတွက်စီမံချက်အသီးသီးတို့ကိုအစီအစဉ်တကျချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည်ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည်မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ အထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classify-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက် တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန နှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည် ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစား ဖြစ်သည် ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ -ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့် သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ /သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ-

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၁။	စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၂	၇	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သဘောတရား သင်တန်းများ ပေးခြင်း။ • လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များ ခိုင်မာတောင့်တင်း အောင်ဆောင်ရွက်ရေး • ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်း များတွင်းအမျိုးသမီးများပါဝင်လာစေခြင်း
၂။	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာ အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၈	၈	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ် ဆက်၍ ➢ သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်း စနစ် ➢ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စိုက်ပျိုးခြင်း
		ချောင်းတူးဖော်ခြင်း နှင့် ရေသွင်းရေ ထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း	၇၈	၄	• ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ➢ ပြာတာချောင်းပြန် လည်တူးဖော်ခြင်း
၃။	မွေးမြူရေး	တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း (ဆိတ်၊ ကြက်၊ဝက်မွေးမြူခြင်း ဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေ တိုးပွားအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း။)	၄၆	၉	• မွေးမြူရေးနည်းပညာပေးခြင်း(မွေး/ကုနှင့် ချိတ်ဆက်၍) • ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်မွေးမြူခြင်းဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေတိုးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
၄။	ပညာရေး	ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံ ကောင်း မွန်အောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	၈၂	၃	• ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ် ဆက်၍ ➢ ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံကောင်း မွန်အောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ ➢ ကျောင်းအချောထည် ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း ➢ ကျောင်းပရိဘောဂ၊ ➢ ကျောင်းအိမ်သာ…

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၅။	ကျန်းမာရေး	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးအသိပညာ၊ ဗဟုသုတတိုးတက်လာ စေခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့်ရှောက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၆၀	၆	• ကျန်းမာရေးအသိ ပညာပေးခြင်း • လူမှုရေးရန်ပုံငွေနှင့် ကျန်းမာရေးအကျိုး တော်ဆောင်အဖွဲ့များတည်ထောင်ခြင်း • သဘာဝဘေးအန္တရယ်နှင့်အရေးပေါ်ကူးစက်ရောဂါပျံ့နှံ့ခြင်းများ အတွက် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများနှင့် အသိပေးနှိုးဆော်မည့်တက်ကြွသည့်အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • မူလတန်းကျောင်းများတွင်ကျောင်း ကျန်းမာ ရေးအသိပညာပေး
၆။	ရေ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး	တစ်နှစ်ပတ်လုံး သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေးစနစ် တစ်ခု လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၅	၂	• ကျေးရွာအတွင်း စည်းရုံးလှုံ့ဆော်၍ • ရေမြောင်းဖော်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ တည်ဆောက်ခြင်း • စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း
၇။	လူငယ် နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက် နိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလန်း များ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များဆောင် ရွက်ခြင်း	၆၂	၅	• အလုပ်အကိုင်။ အခွင့်အလမ်းများရရှိ အောင် ဖော်ဆောင် ခြင်း။ • လူငယ်လူရွယ်များအား စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်း များ ပို့ချပေးခြင်း • မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင် ရေးစည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု များပြုလုပ် ခြင်း။ • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ် များဆောင်ရွက်ခြင်း • အားကစား၊အနုပညာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေး မှု လုပ်ငန်း ကိုလက်တွေ့ အသုံး ချ နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း များ ဖန်တီးပေးခြင်း။ • မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင် ရေး နှင့်ပတ်သက်သော စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၈။	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပြုပြင်ခြင့်ဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၇	၁	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ • ကျေးလက်လမ်းပြုပြင်ခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော် မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပြုပြင်ခြင့်ဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	Â				
၂	တစ်နှစ်ပတ်လုံးသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိရေးစနစ်တစ်ခု လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂			Â		
၃	ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံကောင်း မွန်အောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	၃	Â				
၄	ချောင်းတူးဖော်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄		Â			
၅	စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက်နိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလန်းများရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅	Â	Â	Â	Â	Â
၆	လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း	၅					
၇	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးအသိပညာ၊ ဗဟုသုတတိုးတက်လာ စေခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့်ရှောက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၆	Â	Â	Â	Â	Â
၈	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး စီမံကိန်း	၇	Â	Â	Â	Â	Â
၉	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈	Â	Â	Â	Â	Â

၁၀	တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း (ဆိတ်၊ ကြက်၊ဝက်မွေးမြူခြင်း ဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေတိုး ောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၉	Â	Â	Â	Â	Â

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘက်ဂျက်ကို အစီအစဉ် ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကိုအခြေခံ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ အမှန်တကယ်ကုန်ကျနိုင်မည့် ဘက်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများများမှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်သွားရန်လိုအပ်ပါမည်။ ဖော်ပြပါဘက်ဂျက် အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်သောလုပ်သားအင်အား၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ ပူးပေါင်း ပါဝင်သော အချိန်များကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်းမရှိပါ။

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမာန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်း	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပြုပြင်ခြင်းဖြင့် လမ်းပန်း ဆက် သွယ်ရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၂	တစ်နှစ်ပတ်လုံးသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိရေးစနစ် တစ်ခု လုပ်ဆောင်ခြင်း နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၃	ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံကောင်း မွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။					
၄	ချောင်းတူးဖော်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၅	စက်ရုံ အလုပ်ရုံများတည်ဆောက်နိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလန်းများ ရရှိ အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း					

၆	လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း
၇	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးအသိပညာ၊ ဗဟုသုတတိုးတက်လာစေခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
၈	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေး စီမံကိန်း
၉	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၁၀	တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း (ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်မွေးမြူခြင်းဖြင့်မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားဆောင်ရွက်ခြင်း

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီ

များရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

အတ္တရံကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက် မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်း အချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များ သည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့် သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရ သော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ သို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်

ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ် သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

၁။ ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁	၆	၇	၁.၆%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၉	၁၃	၃၂	၇.၂%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၅	၁၉	၄၄	၁၀.၀%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၂၂	၃၁	၅၃	၁၂.၀%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၃၄	၁၄၉	၂၈၃	၆၄.၀%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၀	၁၃	၂၃	၅.၂%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၁၁**	**၂၃၁**	**၄၄၂**		
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု			**၇၅**		
ပျမ်းမျှ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား			**၅–၆**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	*စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၇	၅၀		လယ် ၂၆၊ ရာဘာ ၁၁
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂	*တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	*ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၄၄	၄၄ အိမ်ထောင်စု (ငါးဖမ်းခြင်း)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	*သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁၀	စက်ပြင် (၁၀)ဦး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၅	စက်ချုပ်(၅)ဦး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၉.၅	၁	(ကုန်စုံဆိုင်(၆)+ ခေါင်းရွက်ဗျက် ထိုး(၁)ဦး) ဈေးကားဖြင့်လှည့်ရောင်း(၁)ဦး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁.၃	၁	ကားမောင်း(၂)ဦး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	*ပညာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			၇	ကျောင်းဆရာမ(၇)ဦး
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	*ကျန်းမာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	*လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ*				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			ကျပန်း	
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၉	၃၉.၂		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၇၄		၆၈	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသူရွာသားများသည် အတ္တရံမြစ်တွင်း၌ တံငါလုပ်ငန်းကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုပ်ကိုင်စားသောက်ခြင်းမပြုနိုင်သောကြောင့် အခြားကျပန်းလုပ်ငန်းများနှင့် တွဲဖက်၍ လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၃၂)စုမှ အမျိုးသား (၃၆)ဦး၊ အမျိုးသမီး (၄၅) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၈၁)ဦးတို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မလေးရှားနိုင်ငံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၄၁	ကောင်း		ပြာတာချောင်း၊ အတ္တရံမြစ်
ယာဘာ	၂၂	ကောင်း		
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ				

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ	၃			
သစ်တောမြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၁၆၆			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။ ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊မြေအောက်ရေ

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊သဲ) စသည့်	-	-
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	ရှိ	လွယ်
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	ရှိ	ခက်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် အတ္ထရံမြစ်တည်ရှိပြီး ငါးမျိုးစုံနှင့် ပုဇွန်များ ပေါများ စွာရရှိပါသည်။ ထိုမြစ်မတိမ်ကောစေရန်၊ သားငါးရရှိမှုမလျော့နည်းစေရန်နှင့် မျိုးတုန်းမှု လျော့နည်းစေရန်အတွက် သံယံဇာတထိန်းသိမ်းတက်သည့် အလေ့အကျင့်နှင့်ဗဟုသုတများ ပေးခြင်း တို့ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် မြစ်ကမ်းဘေးတစ်လျှောက်၌ ပေါက် ရောက်နေသော ဝက်လာပင်များကို အခြောက်ခံ၍ဖျာယက်ပြီး အသုံးပြုကြပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်/ခြံ (၅)ဧက အထက်	လယ်/ခြံ (၁ - ၅)ဧက ကြား	အိမ်ခြံမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိ၊ လယ်/ခြံ ၁ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်	-
အိမ်အခြေအနေ	ပျဉ်ထောင်/ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ အုတ်ခံ၊ သွပ်မိုး	ပျဉ်ထောင်/ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး/ဖက်မိုး	ဖက်မိုး/ကာ၊ ပျဉ်ခင်း၊ လုံးတိုင်ကြီး	ဖက်မိုး/ကာ၊ ဝါးခင်း၊ မျှောတိုင်
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ မြက်ဖြတ်စက်၊ လှိုင်းကား၊ နွား ၂ ကောင် အထက်	ရေစုပ်စက်၊ မြက်ဖြတ် စက်၊ သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ နွား ၂ကောင်	စက်လှေ/လှေ၊ ငါးဖမ်းပိုက်	ဓား၊ ပေါက်တူး
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	မီးစက်၊ ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ/အောက်စက်၊ စလောင်း	ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး၊ တီဗွီ/အောက်စက်	-	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်/ခြံ၊ နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေ၊ ရွှေ	လယ်/ခြံ၊ နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေ၊ ဈေးရောင်း ရွှေ၊ ဆိတ်၊ ဝက်	ကျပန်း ဆိတ်၊ ဝက်	ကျပန်း
စုစုပေါင်း	**၁(၁.၃%)**	**၂၇(၃၆%)**	**၄၂(၅၆%)**	**၅(၆.၇%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၂၁	၄၅%	စပါးဘဏ်မှ ချေး၊ အစားအစာအကြွေးယူ
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	-	-	
၆လမှ၁၂လအထိ	၂၆	၅၅%	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဤဆန်းစစ်ချက်များအရ

(၁.၅.၂) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိ	-	-	-
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁		
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ	-		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်(၃)ဦးရှိပြီး မိသားစုနှင့်အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ မွေးရာပါမသန်စွမ်းသူ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးရာမှခြေဆွံ့သွားခြင်းနှင့် တစ်ဦးမှာ အသည်းရောင်အသားဝါ ရောဂါ ဖြစ်ရာမှခြေလက်မသန်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်အမျိုးသားဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိပြီး ၎င်းသည် ကျပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကာ သား/သမီး(၄)ဦး အား ရှာဖွေကျွေးမွေးပါသည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိပြီး

၎င်းသည်သားသမီး (၃)ဦးဖြင့်အတူနေထိုင်၍ ကောက်စိုက်၊ ကျပန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေပါသည်။ ၎င်းမိသားစု(၂)စုရှိ သား/သမီးများသည် ကျောင်းနေရွယ် ကလေးငယ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာရှိ ထိခိုက်လွယ်မှု ဖြစ်နိုင်သည့် လူဦးရေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာရှိထိခိုက်လွယ်မှုဖြစ်နိုင်သည့်လူဦးရေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်	မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူများ ကြုံ တွေ့နိုင်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှား ပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	မြင့်	စိုက်ပျိုး မြေမှာ ထပ်မံတိုးချဲ့၍မရပါ။
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာ ခက်ခဲမှုများ နှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း မွေးမြူထားသော ကြက်/ဝက်များ ဆုံးရှုံးရခြင်း။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	နောက်မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့်စိုက်ပျိုး တောင်သူများသီးနှံဆုံးရှုံးခြင်း၊ မြေယာမဲ့များ အလုပ် အကိုင် မရရှိခြင်း။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	တခါတရံမှသာကြုံတွေ့နိုင်။
၆	လျှော်	နိမ့်	
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိပါ
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	မြစ်ကမ်းဘေး၊ ရေတိုက်စားသည့်နေရာများ၌ သစ်ပင်ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းများပြုလုပ်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း		
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအနည်းငယ်သာရှိခြင်း၊ ဖြစ်ပွားပါက ထိရောက်သော ဆေးကုသမှုများခံယူခြင်း။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအနည်းငယ်သာရှိခြင်း၊ ဖြစ်ပွားပါက ထိရောက်သောဆေးကုသမှုများခံယူခြင်း။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်	လူငယ်/လတ်ပိုင်းအများစုသည် နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်ကူးစက်ခံရနိုင်မှုများ
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)	-	-

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	နည်း	
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	လတ်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုများကြောင့်အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင်အချိန်မှီ ဖြေရှင်းနိုင်မှု မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသော မိသားစု အများစုသည် မြေယာ၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် အခြားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်အတွက် အခက်အခဲများကြောင့် စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ရပ်တည်ရန်စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သူများဖြစ်ကြသည်။ နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်း ကြောင့် တောင်သူများသီးနှံဆုံးရှုံးရခြင်း၊ ရင်းနှီးစရိတ် ပိုမိုကုန် ကျခြင်းများ တွေ့ကြုံကြရပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အုပ်စု	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	လူငယ်/လတ်ပိုင်းအများစုသည် နိုင်ငံခြား သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ကူးစက်ခံရနိုင်မှုများ၊ မူးယစ်ဆေးများ လက်လှမ်းမှီနေခြင်း ကြောင့် အလွယ်တကူ သုံးစွဲ နိုင်ခြင်း။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု မလုံလောက်ခြင်းတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	သီးနှံများဖျက်ပိုးရောဂါများကျရောက် ခြင်း၊ ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်မှုများ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျ ရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ	မြင့်	ကျေးရွာသည် အတ္တရံမြစ်ကမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့်နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်း များနှင့် ကြုံတွေ့ရ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	မြင့်	မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident)	မြင့်	ရေလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူများ၊ ကားမောင်းသမားများ ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့		

စဉ်	အုပ်စု	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	ပြောင်းခံရသူများ(IDP)		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြ င့်	လူငယ်/လတ်ပိုင်းအများစုသည် နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	ကူးစက်ရောဂါများ၊ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများကြောင့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးများဆုံးရှုံးနိုင်။
၁၉	ကားသမား	နိမ့်	
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်သောမိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုများ၊ အဆင်းရဲဆုံးတောင်သူများနှင့် မြေယာမဲ့ကျပန်း အလုပ်သမားများ၊ ရေလုပ်သားများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိသော မိသားစုများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်အများစုမှာ ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	မြစိမ်းရောင်	၁	၅	၂	၇	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကဏ္ဍ	၅	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၂	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကော်မတီ	၁	၄	၃	၇	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကဏ္ဍ	၅	၇
၃	စပါးဘဏ်	၁	၃	၃	၆	ဝမ်းစာဖူလုံရေး	၅	၇
၄	တိုးတက်အောင်သမဝါယမအဖွဲ့	၁	၅		၅	ငွေစု/ချေးကဏ္ဍ	၅	၇
၅	မိဘဆရာအသင်း	၂	၅	၂	၇	ပညာရေးကဏ္ဍ	၄	၇
၆	ကျောင်းအကျိုးတော် ဆောင်	၂	၄	၃	၇	ပညာရေးကဏ္ဍ	၄	၇
၇	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၂	၂	၄	လူမှုရေး	၄	၆

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၂) စီးပွားရေး နှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၇	၄၉.၃%	
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၁၅	၂၀.၁%	
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ(၂ဟတ်တာထိ)	၁၀	၁၃.၃%	
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁၃	၁၇.၃%	
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)			
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၇၅		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ဆင်းရဲချမ်းသာမညီမျှမှု အချက်လက်များကိုဖော်ပြပါသည်။ ကျေးရွာ၏၄၉.၃% သည် မြေယာမဲ့များဖြစ်ပြီးဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ သောသူများဖြစ်ကြသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်သူများ၏ ၆၆%သည် ၅ ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ဆင်းရဲသောသူများနှင့် အသင့်အတင့် အဆင်ပြေသောမိသားစုများ ဖြစ်ပြီး ၃၄%သည် ၅ ဧက အထက်ပိုင်ဆိုင်ကြသော အလယ်အလတ်နှင့်ချမ်းသာသောတောင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း(တူးမြောင်း)			
၅	အဝီစိတွင်း			
၆	လက်ငင် ရေတွင်း			
၇	စိမ့်စမ်းရေ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျှမ်းမျှ				
စပါး	၁၄၁	တင်း	၄၀	၈၀	၆၀	ဝါဆိုလမှ တပေါင်းထိ	မြင့်	နိမ့်	
ပြောင်း	၁၀	ဖူး	၁၈၀ ၀၀	၂၂၀ ၀ ၀	၂၀၀၀၀	တန်ဆောင် မုန်းလမှ ပြာသိုလထိ	လတ်	မြင့်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တောင်သူ (၂၆)ဦး၌ လယ်ဧကစုစုပေါင်း(၁၄၁)ဧကရှိပြီး တစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှ (၅-၆)ဧက ပိုင်ဆိုင် ကြပါသည်။ စပါးကိုမိုးသီးနှံအဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပြီး မတ်ပဲနှင့်ပြောင်းကို ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးရေရရှိသည့်အခြေအနေပေါ် မူတည်၍ စိုက်ချိန်(၃) မျိုး စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ လက်ရှိတွင်ပျမ်းမျှ စပါးတင်း ၄၀ မှ ၈၀တင်းထိ ထွက်ရှိပါသည်။ စပါး ရိတ်သိမ်းပြီး မြေအစိုဓာတ်ရှိချိန်တွင် ပြောင်းများအား တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာ ပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်			
ရိတ်သိမ်းစက်			
လက်တွန်းထွန်စက်	၆		စပါးနှင့် ပြောင်း မြေယာပြုပြင်ခြင်းများအတွက်

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာ ပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
			အသုံးပြုကြပါသည်။
ခြွေလှေ့စက်			
ရေစုပ်စက်	၁၉		စပါးနှင့် ပြောင်း ရေသွင်းခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကြပါသည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်			
မျိုးစေ့ချစက်			
မြက်ရိတ်စက်	၂၁		ကိုယ်ပိုင်ရော်ဘာစိုက်ပျိုးခြံများအတွက်သာ အသုံးပြု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြက်ဖြတ်စက်များကို ရော်ဘာခြံများတွင် အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေစုပ်စက်တစ်လုံးလျှင် လယ်ရေသွင်းခ ဆီဘိုးမပါ ငှားရမ်းခ(၂၄)နာရီလျှင် (၇၅၀၀)ကျပ်ဖြင့် အသုံးပြုကြပါသည်။ မြေယာပြုပြင်ခြင်းအတွက် တစ်ဧကာ၁၅၀၀၀ကျပ်နှုန်းဖြင့် (ထယ်ထိုး၊ ခြစ်ဆွဲ၊ စက်ပြန်ရိုက်) ငှါးထွန်ကြပါသည်။ စပါးများ ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အခြားကျေးရွာမှ ခြွေလှေ့စက်များဖြင့် စပါး ၁၀၀လျှင် (၄)တင်းနှုန်းဖြင့် ပေါ်လောကျေးရွာ၊ တောင်ကလေးကျေးရွာနှင့် ကျောက်ကွဲကျေးရွာများမှ ငှားရမ်းကြရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ဩဇာ)	မရှိ	တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မြေမရှိ။ သီးထပ် (နွေစပါး) စိုက်ပျိုးနိုင်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	အတ္တရံမြစ်နှင့် ပြာတာချောင်းမှ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရရှိ။
သဘာဝမြေဆွေး၊ ဩဂဲနစ်	မရှိ	နွားများမှ သဘာဝမြေဆွေးရရှိ ခြင်း၊
ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	ဩဂဲနစ် ပိုးသတ်ဆေး နှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတမရှိ။
ဈေးကွေရရှိမှု	ရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရန်ပုံငွေများ၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေးဘဏ်မှ ချေးငွေများ၊ သမဝယမအသင်းချေးငွေများ၊ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေများမှ အတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ချေးငွေရရှိပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	အခြားကျေးရွာများမှ မျိုးကိုဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာ / ပိုးသတ်ဆေးများအား ကျေးရွာနှင့် (၃.၂) ကီလိုမီတာ အ ကွာရှိ ကျောက်ကွဲကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူဝယ်ယူနိုင်ခြင်း။ ပိုးသတ်ဆေး/ဓာတ်မြေဩဇာများအား အကြွေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ သင်တန်းပေးထားသူများရှိ
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မရှိ	ဒေသတွင်း တပိုင်တနိုင်ရောင်းချနိုင်သော ဈေးကွက်သာ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မရှိ၊
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	လိုအပ်သလောက်ရင်းနှီးငွေမရခြင်း၊ လိုအပ်သောအချိန်တွင် ချေးယူမရ ခြင်း။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မျိုးစေ့နှုန်းမြင့်မားလာခြင်း၊ အလုပ်သ မားရှားပါးလာခြင်း၊
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	လယ်၊ ခြံလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် လုပ်အားခ မြင့်မားလာခြင်း၊ ကြိုတင်ငှားရခြင်း၊ အခြားနယ်များမှ အလုပ်သမားများ ခေါ်ယူအသုံးပြုရခြင်း။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု		
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	အောင်ရေလိုချိန်
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအချိန်မှီ အသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	တူးမြောင်းကောခြင်းကြောင့် ရေဆွဲအားမကောင်းခြင်း၊ နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ စပါးအောင်ရေလုံလောက်စွာမရရှိခြင်း။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	ခရုနှင့်ကြွက်များ ဆိုးရွားစွာကျရောက်ခြင်း။ ရွက်လိမ်၊ ဖျက်၊ ဖလံဖြူ၊ နံ့စုပ်ပိုးများ နှစ်စဉ်ကျရောက်ပါသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်း များ	ရှိ	ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့ကျင့်နည်း ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဟောပြောပွဲ ရံဖန်ရံခါသာဖြန့်ဝေ ပေးနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များထံမှ နည်းပညာ အနည်း ငယ်ရရှိခြင်း။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ရောင်းချနိုင်ရန်ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမှီခြင်း/ မချိတ်ဆက် နိုင် ခြင်း၊
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်းမမှီခြင်း၊ ချေးငွေများကို ရာသီပေါ်သည်နှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း။
အခြား(၂)		
အခြား(၃)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်သူအများစုသည် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုရရှိနိုင်သော်လည်း ဒေသမျိုးကိုသာ အသုံးပြုကြပါသည်။ စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ကြွက် နှင့် ပိုးမွှားများ ကျရောက်သော လည်း ပိုးသတ်ဆေးကို စနစ်တကျ မသုံးစွဲနိုင်ကြပါ။

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများအား အတ္တရံမြစ်နှင့်ဆက်သွယ်ထားသော ပြာတာချောင်းမှရေကို စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် သွယ်ယူကြပါသည်။ ယခုအခါ ကောနေသောပြာတာချောင်းပြန်လည် တူးဖော်နိုင်ပါက စိုက်ပျိုးလယ်မြေများတွင် လိုအပ်သော အချိန်ရေသွင်း/ ထုတ်ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် နှစ်သီးစားစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် နွေစပါးစိုက်ပျိုးမှု များလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အချို့တောင်သူငယ်များသည် လုံလောက်သည့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများမရှိခြင်းကြောင့် အချိန်မှီ ထွန်ယက်ရိတ်သိမ်းမှု မပြုနိုင် ကြပါ။

စပါးဈေးနှုန်းသည် ကျဆင်းသော့ကြောင့် တောင်သူများသည် လယ်မြေများအား စွန့်ခွာ၍ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြမှုများ ရှိလာပါသည်။ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ် ကိုင်ခြင်းကြောင့်လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ ဈေးကြီးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးချိန်နောက်ကျခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ရော်ဘာစိုက်ပျိုးသူများမှာ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ ရာဘာဈေးနှုန်းကျ ဆင်းခြင်းကြောင့် ရော်ဘာအစေးမခြစ်ကြပါ။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် အရည်သွေးပြည့်မှီသော ဆန်စပါးထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အတွက် နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ ဆန်ကုန်သည်ကြီးများအသင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ လက်မှုလယ်ယာမှသည် စက်မှုလယ်ယာသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ခိုင်မာသည့် ဈေးကွက်များတည်ဆောက်လာနိုင်မည့်အပြင် အမြတ်ရရှိမှုနှုန်းမြင့်မားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင်ရာဘာ ဈေးကွက်နှင့် ရာဘာအခြေပြု ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုများဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန်အရေးကြီးပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၉	အိမ်ထောင်စု(၉)စုမှ (၄၆)ကောင်မွေးမြူထားပါသည်။
မြင်း		
ကျွဲ		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၁	အိမ်ထောင်စု(၁)စုမှဦးဆောင်၍ (၁၉)ကောင်မွေးမြူထားပါ သည်။
သိုး		
ဝက်	၁၂	အိမ်ထောင်စု(၁၂)စုမှ (၂၀)ကောင်မွေးမြူပါသည်။
ကြက်	၂၃	အိမ်ထောင်စု(၂၃)စုမှ (၁၃၀)ကောင်မွေးမြူပါသည်။
ဘဲ	၁၄	အိမ်ထောင်စု(၁၄)စုမှ (၇၁) ကောင်အား တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူ ထားပါသည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
အခြား ငါးလုပ်ငန်း ငါးကန် ပုဇွန်ကန် ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန် း	၄၄	တပိုင်တနိုင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ပွင့်လင်းရာသီများတွင် မြစ်ကမ်းဘေးတလျှောက်နှင့် ပြာတာအင်း ပတ်ဝန်း ကျင်တွင် လွှတ်ကျောင်းနိုင်။
ရေရရှိမှု	မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေ။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	
ချေးငွေ	ကျေးရွာတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများတွင် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် အလွယ်တကူချေးယူရရှိနိုင်ခြင်း။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	တိရိစ္ဆာန်အစာအား ကျေးရွာတွင်းနှင့် အခြားကျေးရွာများတွင် အလွယ် တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေးအကျိုးတော်ဆောင်မှ နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် (၆.၄)ကီလိုမီတာအကွာရှိ တောင်ကလေးကျေးရွာမှ တိ/မွေးကု ဆရာဝန်မှ ဝန်ဆောင်မှုများပေးပါသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ဘဲဥ၊ ကြက်၊ ဝက်များအားကျေးရွာတွင်း၌အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ခြင်း။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မိမိအိမ်ခြံဝင်းတွင် တပိုင်တနိုင်မွေးမြူနိုင်ရန်မြေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။
အခြား(၁)	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနတွင် ငါးဖမ်းခွင့်လိုင်စင် ရယူနိုင်ပါသည်။ လိုင်စင် ရရှိသူများသည် အတ္တရံမြစ်တလျှောက် (ရေပူချောင်းမှ ဖာသိမ်ဆိပ်ထိ) တွင် ဖမ်းခွင့်ရရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	လိုအပ်သော အချိန်၊ လိုအပ်သော ပမာဏကို မရရှိခြင်း။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နှစ်စဉ် ဝက်များတွင် လည်ပိတ်၊ နားရွက်ပြာ၊ ဝက်ဝမ်းကျ ရောဂါများကျ ရောက်ခြင်း၊ ကြက်နာကျရောက်ခြင်းများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	ကြုံတွေ့ရပါ သည်။ ယခုနှစ်များတွင် ကြက်နာကျမှုသည် တစ်လခြား ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မျိုးကောင်း/သန့်များမွေးမြူလိုကြသော်လည်း ဝယ်ယူရရှိနိုင်မည့်နေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိမွေး/ကုဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း။ အကြံဉာဏ်တောင်းခံမှု မရှိခြင်း။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	တိရစ္ဆာန်မွေ့မြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောကျန်းမာရေးအသိပညာ နည်းပါးခြင်း၊ တိမွေး/ကု ဦးစီးဌာန နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း။
မြစ်ရေကြီးခြင်း	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းသည် (၁၀မှ၁၅)ရက်ထိကြန့်ကြာခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန် များ ရွှေ့ပြောင်းရန် ခက်ခဲခြင်း၊
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	ငါးဖမ်းပိုက်တစ်ဖောင်နှင့် လှေတစ်စီးအတွက်လိုင်စင်ခ ၃၀၀၀ ကျပ်ကုန်ကျပါ သည်။ လိုင်စင်သက်တမ်းမှာ တစ်နှစ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မွန်၊ ကရင်နီ၊ ကရင်အမဲအဖွဲ့များအား တစ်ဖွဲ့လျှင် (၂၀၀၀မှ၄၀၀၀)ကျပ်ထိ တရားမဝင်ပေးသွင်းရပါသည်။
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ကျေးရွာတွင်းရှိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်ပုံငွေ၊ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေ၊ သမ ဝါယမရန်ပုံငွေ စသည့်အဖွဲ့များ၌ အလွယ်တကူ ချေးယူနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော အချိန်၊ လိုအပ်သော ပမာဏကို မရရှိခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁၀			စက်ပြင် (၁၀)ဦး
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၅			စက်ချုပ်(၅)ဦး
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၈			လတ်၊ နိမ့် ကုန်စုံဆိုင်(၆)၊ ခေါင်းရွက်ဗျက် ထိုး(၁)ဦး ဈေးလှည့်ရောင်း(၁)ဦး
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				နိမ့်
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၂			လတ်/ နိမ့် ကားမောင်း(၂)ဦး
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမျ ား (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး		၇		နိမ့် ကျောင်းဆရာမ(၇)ဦး
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)		၂၉		ကျပန်း
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၂၅	၃၆		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ အိမ်ထောင်စု(၃၂)စုမှ ကျား(၃၆)ဦး၊ မ(၄၅)ဦး၊ ပေါင်း(၈၁) ဦးသည် ထိုင်းနှင့်မလေးရှားတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	၃၂ ကီလိုမီတာ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား	၆၄ ကီလိုမီတာ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	အမယ်မျိုးစုံ (အစားအစာ၊ အဝတ် အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်း များ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း၊ ရေလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း)	အမယ်မျိုးစုံ (အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်း များ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း၊ ရေလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်း နှင့်ယာဉ်) စသည်တို့အားလက် လီ/လက်ကား ရောင်းချခြင်း၊ ဒိုင်များရှိခြင်း။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန် ဆောင်မှု	အဆောက်အဦးပိုင်းပုံမှန်ဈေး ဖြစ်ပြီး အိမ်ဆိုင် များနေ့စဉ် ဖွင့်လှစ်၊ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား၊ ဖြင့်သွားလာနိုင်၊ ကျေးရွာ ထွက်ကုန်များအား ကုန်စိမ်း တန်း တွင်ရောင်းချနိုင်။	အလွန်ကြီး၊ အလွန်ကောင်းမွန် ပါသည်။ဒိုင်များတွင်ကုန်စည်မ များ အဆင်သင့် သွင်းနိုင်။ ပုံမှန်ဈေး ဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား ဖြင့် သွားနိုင်၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်မှုဘဏ်)	ချေးငွေ	၆ လ	တစ်နှစ် ၆%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
မြစိမ်းရောင် ရန်ပုံငွေ	ချေးငွေ	၇ လ	တစ်လလျှင် ၁%	မလိုအပ်	ပုံသေ စည်းမျဉ်း
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကော်မတီ	ချေးငွေ	၃ လ	တစ်လလျှင် လျှင် ၂%	မလိုအပ်	ပုံသေ စည်းမျဉ်း
စပါးဘဏ်ကော်မတီ	ချေးငွေ	၁ နှစ်	စပါး (၁၀) တင်း လျှင် (၄)တင်းအတိုး	မလိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလ	တစ်လလျှင် ၅- ၁၀%	မလိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
တိုးတက်အောင် သမဝါ ယမ အဖွဲ့	ငွေစု/ချေး	၆ လ	တစ်လလျှင် ၁.၁၅%	မလိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသားများအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သောနေရာများမှာ အထက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ချေးငွေရရှိမှုနှင့်ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာသားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက်အရေးကြီးပါသည်။ လက်ရှိတွင် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့်(၆) နေရာမှရရှိပါသည်။

စပါးစိုက်တောင်သူငယ်များနှင့် တောင်သူကြီးများအနေဖြင့် မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်တွင် တစ်နှစ်၆%အတိုးဖြင့် ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ခွင့် ပုံစံ(၇) ရရှိထားသော လယ်ပိုင်ရှင်များအတွက်သာ တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပြီး အများဆုံး (၁၀)ဧကအတွက် ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ လိုအပ်သလောက် မရရှိသော်လည်း လယ် တောင်သူများ အတွက် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ သို့သော် ချေးငွေကာလမှာ သီးနှံရိတ်သိမ်း ချိန်တွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့်အတွက် သီးနှံများအား ဈေးကောင်း ရရှိနိုင်မည့်အချိန်ထိ မသို လှောင်နိုင်ဘဲ ချက်ချင်းရောင်းချမှုများပြုလုပ်ရပြီး အမြတ်စွန်းရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်အနေဖြင့် ချေးငွေကာလအား အလျော့အတင်းလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် တောင်သူများ အတွက် များစွာ အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကော်မတီ၊ စပါးဘဏ်၊ မြစိမ်းရောင် ရန်ပုံငွေတို့မှ အလွယ် တကူ ချေးယူနိုင်ခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာခြင်းတို့ကြောင့် မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ငယ်များ အတွက် အားထားရသော နေရာတစ်ခု လည်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	နိမ့်	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းကြောင့် လယ်မြေများတွင် နုန်းများတင်၍ မြေဆီသြဇာကောင်းမွန်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာများ လွန်ကျူံစွာမသုံးစွဲခြင်း။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ မရှိသလောက် ရှားပါးခြင်း။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	ပိုးသတ်ဆေး စနစ်တကျအသုံးမပြုတတ်ခြင်း၊သို့သော်ကြွက်နှင့်ခရု တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဖမ်းဆီးခြင်းများပြုလုပ်ပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	ငါး၊ ပုဇွန်ရရှိမှု နည်းပါးလာခြင်း။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ မရှိတော့ခြင်း။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	အမှိုက်များ မြစ်ထဲသို့ အလွယ်တကူစွန့်ပစ်ကြခြင်း၊ ပွင့်လင်းရာသီကာလများတွင်မီးရှို့ခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	များ	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ တစ်ကြိမ်ရေ ကြီးလျှင် (၁၅)ရက်ခန့်ကြာခြင်း။	အိမ်ထောင်စုအများစုသည်လှေများဆောင်ထားခြင်း၊ ရေကြီးချိန် များတွင်နွား/ဆိတ် များအား ကုန်းမြင့်များပေါ်သို့ ကြိုတင်ပို့ ဆောင်ထားခြင်း။
မီးဘေး	နည်း	အိမ်ခြံဝန်းများကျယ်ဝန်းခြင်း၊	
မုန်တိုင်း	နည်း		
ငလျှင်	မြင့်	မြစ်ရေကြီးချိန်တိုင်းတွင်ငလျှင် အ နည်းငယ်လှုပ်ခတ်ခြင်း။	ကြိုတင်ကာကွယ်ထားမှုမရှိ။
မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	နှောက်မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးတောင်သူ	

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
		များသီးနှံဆုံးရှုံး ခြင်း၊ မြေယာမဲ့များ အလုပ်ကိုင် မရရှိခြင်း။	
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ	နည်း		
တိရစ္ဆာန် ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	မြင့်	နှစ်စဉ်ဝက်/ကြက်များ ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း။	ကာကွယ်ဆေးများကြိုတင်ထိုး နှံ ခြင်း။
လူရောဂါ ဖြစ်ပွါး မှု	နည်း	သာမန်နှာစေး၊ချောင်းဆိုးရောဂါ မှအပကျန်းမာရေးပြဿနာ ကြီးကြီး မားမားမရှိပါ။	ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများရှိခြင်း၊ ဖြစ်လာပါက ထိရောက်စွာ ကုသ မှုများရှိခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေး နှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူဦးရေ	၂	၁၅	၁၇	၄.၈%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေးဦးရေ	၇	၅	၁၂	၃.၃%
မူလတန်းမပြီးမီကျောင်းထွက်သူ ဦးရေ	၁၁၈	၁၃၃	၂၅၁	၆၉.၉%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၇	၂၆	၅၃	၁၄.၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူဦးရေ	၁၀	၉	၁၉	၅.၃%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူဦးရေ	၂	၂	၄	၁.၁%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ	–	၃	၃	၀.၈%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၁၆၆	၁၉၃	၃၅၉	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၆.၂) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၆	၃၁	၅၇	၁၂၉.၅%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၁	၁၃	၂၄	၄၅.၃%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	-	၈	၈	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၂	၂	၄	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းနေသူဦးရေ ၁၀၀%ကျော်ခြင်းမှာ အသက်(၉)နှစ်ကျော်သော်လည်း ကျောင်းနေနောက်ကျခြင်းကြောင့် မူလတန်းအဆင့်တွင်ပင် ရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာရှိခြင်း နှင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်း ပညာဆက်လက် သင်ယူနိုင်ရန် စီးပွားရေးအစဉ်မပြေခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**မူလတန်းကျောင်း**			**အထက်တန်းကျောင်းခွဲ**		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်းတည်ရှိ			(၆.၄)ကီလိုမီတာ အကွာရှိ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် တည်ရှိ		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်			ကျောင်းကြို/ပို့ကား၊ လိုင်းကား၊ ဆိုင်ကယ်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)	၉၀— x ၃၀— x၁၂—			၁၂၀—x ၃၀— x ၁၂— နှစ်ထပ်ဆောင်(၃)ဆောင်		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ အခင်းကျန် (ကောင်း)			သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ ဘိလပ်မြေခင်း၊ (ကောင်း)		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ			လုံလောက်မှုရှိ		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	၂	၆	၈	-	-	၃၂

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မူလတန်းကျောင်းကို(၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင်ပညာရေးဌာနမှ ပံ့ပိုးသော ကျပ်သိန်း (၇၀)ဖြင့် (၉၀'× ၃၀'× ၁၂')အရွယ်စားရှိ ကျောင်းဆောင်သစ်တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှကျန်ရှိသောကုန်ကျစရိတ်အား မတတ်နိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် အကြမ်းအဆင့်ထိသာ ဆောက်လုပ်ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ မျက်နှာကျက်၊ အခင်းနှင့်နံရံမပြီးသေးပါ။ လက်ရှိကျောင်းအိမ်သာသည် ၂ခန်းတွဲ၁လုံးဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားဦးရေနှင့် မမျှတသည့် အတွက် ကျောင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင် အခက်ခဲများကြုံတွေ့ကြရပါသည်။ မိဘ ဆရာ အသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ကျောင်းအုပ်တို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ပညာရေး ဌာနသို့ လိုအပ်နေသောအစိတ်ပိုင်းများ ပြုပြင်ရန်အတွက် တင်ပြတောင်းဆိုထားပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကော်မတီမှ ၎င်းတို့၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ကျောင်းပရိဘောဂများ၊ ကျောင်းခြံစည်းရိုးများကားပေးခြင်း စသည်တို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း လက်ရှိကျောင်းသုံး ပရိဘောဂများနှင့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ လုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။ လက်ရှိစာရေးခုံများမှာ ကျောက်ကွဲကျေးရွာမှ လှူဒါန်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် မူကြိုကျောင်းကိုစတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ မူကြိုကျောင်းသားတစ်ဦး၊ တစ်လလျှင် (၃၀၀၀)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကောက်ခံ၍ မူကြိုဆရာမငှားခြင်း ပြုလုပ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် မူလတန်းထိပညာသင်ယူကြပြီး အောင်မြင်သော သူများသည် ကျေးရွာနှင့် (၆.၄)ကီလို မီတာအကွာရှိ တောင်ကလေးကျေးရွာ၊ အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာများ ဆက်လက်ဆည်းပူးကြပါသည်။ ပညာရေး

ဌာန၏ ၂၀၁၅ခုနှစ်မှတ်တမ်းအရ ၎င်းကျောင်းတွင် တပည့်ဆရာအချိုး မှာ (၂၃:၁)ရှိပါသည်။ ၎င်းသို့ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား၊ ကျောင်းကားများဖြင့်သွားကြပါသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာမှ Hijac (၁)စီးဖြင့် ကျောင်းကားစီစဉ်ထားရှိပြီး တစ်လလျှင် ကျောင်းကားခ (၆၀၀၀)ကျပ် ပေးရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းဆရာမများမှ စာမလိုက်နိုင်သူများအား အချိန်ပို သင်ကြားပြသပေးပြီး ကျေးရွာရှိ ဘွဲ့ရ၊ ၁၀တန်းအောင်များမှလည်း ကျောင်းချိန်ပြင်ပစာသင်ဝိုင်းများ ဖွင့်လှစ်ထား ပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် (၆၄)ကီလိုမီတာ အကွာတွင် မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ် တည်ရှိသည့်အတွက် အထက်တန်းအောင်မြင်ပြီးသောသူများသည် ကျေးရွာမှ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကားများဖြင့် တက္ကသိုလ် ပညာရပ်အား အလွယ်တကူသွားလာဆည်းပူးနိုင်ပါသည်။

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျောင်းဆရာ(၂)ဦး၊ ဆရာမ(၆)ဦး
တပည့် - ဆရာအချိုး	၇:၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	နိုင်ငံတော်မှ ကျောင်းသုံးစာအုပ် နှင့် စာရေးကိရိယာများပံ့ပိုးမှုရှိ၊ မည်သည့်ထောက်ပံ့မှုမျှမရှိ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းပရိဘောဂပံ့ပိုးခြင်း၊ နှစ်ပတ်လည်မိဘဆရာအသင်း အစည်းအဝေး အတွက် ရံပုံငွေကောက်ခံခြင်း၊ အခြားဒေသမှ လာရောက်တာဝန် ထမ်းဆောင် သောဝန်ထမ်းများအား နေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ဆန်/ဆီများပံ့ပိုးပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁. သွေးလွန်တုပ်ကွေး	၂.	၃.	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိအိမ်တွင်း/ပြင် သန့်ရှင်းမှုအားနည်းကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လအ လိုက်ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးများ စုပေါင်းလုပ်ေဆာင်နိုင်ရန်အတွက် စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါ သည်။

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	(၆.၄) ကီလိုမီ တာ အကွာရှိ တောင်ကလေး ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းရှိ	မရှိ	သားဖွားဆရာ မ (၁)ဦး	လုံလောက်မှုမရှိ	
ဆေးရုံ	(၃.၂)ကီလိုမီတာ အကွာတွင် ချောင်းနှစ်ခွ တိုက်နယ်ဆေးရုံ	ရှိ	ဆေးရုံအုပ် (၁)ဦး၊အထက် တန်းသူနာပြု (၁)ဦး၊ သူနာ ပြု(၂)ဦး ကျန်းမာရေး လုပ်သာ(၂)ဦး	အသင့်အသင့်	
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်း ကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ် အအေးခန်းစနစ်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၈	ကောင်း		✓	✓	
အဝီစိတွင်း						
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်း						
ကန်						
မြစ်/ချောင်း	၁			✓	✓	အတ္တရံမြစ် မှ ရေချိုရရှိ
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြစ်ချောင်းရေများကို သောက်သုံးခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် သောက်သုံးရေ ရရှိရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော စနစ်တစ်ခုလုပ်ဆောင်ရပါမည်

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၁	
ကျင်းအိမ်သာ		
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁) ကျေးရွာများတွင် လမ်းတံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာများတွင် လမ်းတံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်း ရာသီ	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု တစ်နှစ်ပါ တ်လုံး	လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
ရွာတွင်းလမ်း ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			Â	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပေါ်လောကျေးရွာသို့ ရွာချင်းဆက်လမ်းမရှိသည့် အတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် သွားလာရန် ခက်ခဲမှုများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၈.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				

၁ “ လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သဘော်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	ဆိုင်ကယ်	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ် ကား	မြင်း လှည်း
အရေအတွက်			၁၆	၂၈	၂	၂	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အခြားကျေးရွာများနှင့် မုဒုံ၊ မော်လမြိုင်သို့သွားရန်အတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်။ သုံးဘီးနှင့် လိုင်းကားများ အသုံး ပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကား(၂)စီးရှိသဖြင့် ကျေးရွာ-မုဒုံ-မော်လမြိုင်မြို့များသို့ စီးပွားရေးအရ ဆက်သွယ်သွားလာကြပါသည်။ မုဒုံ/ မော်လမြိုင်မြို့များသို့ ကားငှားခ(၁၅၀၀၀)ကျပ်ဖြင့် သွားရောက်နိုင်ပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် နှင့် သားငါးများကို ကားဖြင့် လှည့်လည် ဈေးရောင်းချသူတစ်ဦးရှိပါသည်။

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်			
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂၃	သင့်	ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားခြင်း
လေစွမ်းအင်			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကိုယ်ပိုင်မီးစက်ပိုင်ဆိုင်သူ ၂အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်မီးစက်ကြီးထူထောင်ကာ အခကြေးငွေဖြင့် မီးပေးခြင်းလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ပါသည်။ ၎င်းမှ သွယ်ယူအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု ၂၁စုတည်ရှိပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်လလျှင် (၃၀၀၀)ကျပ် ပေးရ

သော်လည်း တီဗွီ၊ အောက်စက်နှင့်စလောင်းအသုံးပြုသူများမှာ တစ်လလျှင် (၁၀၀၀၀)ကျပ် ပေးသွင်းရပါသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၃၃	၂၄	၂၈			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဖုန်းလိုင်းမှာ ကျေးရွာပြင်ပများ၌သာ ဆက်သွယ်မှုလိုင်းရရှိပြီး ကျေးရွာတွင်းတွင် တိုင်ထောင်ထားမှသာ ဆက်သွယ်မှုလိုင်းရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုမှာ ၀% သာရှိပါသည်။

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဗွီဒီယိုပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော အိမ်များတွင် သွားရောက်ကြည့်ရှုခြင်း၊ အခွေဖိုးများစု၍ ကြည့်ကြခြင်း
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	သက်ကြီးရွယ်အိုပူဇော်ပွဲများ၊ ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေးကိစ္စများတွင် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဥပုပ်နေ့တိုင်းတွင် ဆွမ်းပန်းကန်များရောင်းချပေးခြင်း၊ ကျေးရွာ ရှိ သာရေး/နာရေးကိစ္စများ၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် လှူပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာပိုင်အားကစားကွင်းတွင် ဘော်လုံးကန်ခြင်း၊ ခြင်းခတ်ခြင်းများအားအားလပ်ချိန်များတွင်အပျော်တမ်းကစားကြပါသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်း၊စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	မရှိ	
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ပြင်ပဗဟုသုတများ လက်လှမ်းမှီရန်အတွက် စာကြည့်တိုက် မရှိခြင်း၊ ထို့ပြင်ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းမမိခြင်းကြောင့် အင်တာနက်လက်လှမ်းမမှီခြင်း၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၁၂) ကျေးရွာဘေးကင်း လုံခြုံမှု အခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အထိုင်ဖုန်းများရှိခြင်း။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	UNDPမှသဘာဝဘေးအန္တရယ်ကြိုတင် ကာကွယ်ရေးသင်တန်းများပို့ချခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပါသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင်ရဲစခန်းမှလုံခြုံရေးအကူအညီများပေးသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	**ခိုးမှု**	**မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု**	**အကြမ်းဖက်မှု**
ပြင်းထန်/မထန်	မထန်	မထန်	မထန်	မထန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂၃- ၂၅ ရက်၊ ၇ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (၂၀၁၅ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

Note:

၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု အတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေ သော အဖွဲ့အစည်းများ ရှိခြင်း။ • ချေးငွေ နှင့် ပတ်သက်၍ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေ သော ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများရှိခြင်း
သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက်အခြေ အနေကောင်းများ	• သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ ပိုမို ရရှိစေရန်– ➢ သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ ➢ မြေဆီအရည်အသွေးကောင်းမွန်ခြင်း။ ➢ လယ်ယာသုံးကိရိယာများအား ငှားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ခြင်း ➢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်သည့် ရေအရင်းအမြစ် (အတ္တရုံမြစ် နှင့် ပြာတာချောင်း ရှိခြင်း။ ➢ အထွက်ကောင်းမျိုးများ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း။ ➢ စိုက်ဘဏ်နှင့် ကျေးရွာတွင်းလည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့များမှ ချေးငွေ ရရှိခြင်း။ ➢ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို အကြွေးစနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူရရှိ နိုင်ခြင်း။ ➢ ထွက်ရှိသည့် သီးနှံကို ရောင်းချနိုင်သည့် ဈေးကွက်ရှိခြင်း တို့သည် သီးနှံပိုမိုထွက်ရှိရေးကို အထောက်အပံ့ပေးသော အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။
မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အတွက် အခြေအနေကောင်းများ	• ပွင့်လင်းရာသီများတွင် မြစ်ကမ်းဘေးတလျှောက်နှင့် အင်းပတ်ဝန်း ကျင်တွင် စားကျက်ရရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများတွင် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် အလွယ်တ ကူချေးယူရရှိနိုင်ခြင်း။ • ဘဲဥ၊ ကြက်၊ ဝက်များအား ကျေးရွာတွင်း၌ အလွယ်တကူ ရောင်းချ နိုင် ခြင်း။ • အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း တိရစ္ဆာန်များကိုမွေးမြူနိုင်သည့်အကျယ်တဝန်းရှိခြင်း
ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် အခွင့်အလမ်း ကောင်းများ	• အတ္တရုံမြစ်အတွင်း ငါးသံယံဇာတများကို ဖမ်းယူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ကျေးရွာအတွင်းမှာပင် ငါးများကို ရောင်းချနိုင်သည့် ဈေးကွ် ရှိခြင်း။
ပညာရေး ကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေ အနေကောင်းများ	• ပညာရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များကို ကျေးရွာ၏ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေမှ ရရှိသော အတိုးငွေများဖြင့် အချိုးကျ သုံးစွဲခြင်း။
သောက်သုံးရေ လုံလောက်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အရင်းအမြစ်များ	• ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းဖြင့် ရေချိုရရှိနိုင်ခြင်း

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်ရေးအတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရန်လိုအပ်ခြင်း	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများကို လုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း။
စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်ခြင်း	• ရိုးချောင်းကောနေခြင်း • လိုအပ်သလောက်ရင်းနှီးငွေမရခြင်း၊ လိုအပ်သော အချိန်တွင် စျေးယူမရ ခြင်း။ • မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မျိုးစျေးနှုန်းမြင့်မားလာ ခြင်း၊ အလုပ်သ မားရှားပါးလာခြင်း။ • နှစ်စဉ် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း။ • ရေလွှမ်းမိုးချိန်ကာလ ရှာ်ကြာခြင်း (၁၅–၂၀)ရက် • ခရု နှင့် ကြွက် ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက်ခြင်း။ • လူငယ်များ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း ကြောင့် အလုပ်သမားရှားပါးခြင်း၊ လုပ်အား ခစျေး နှုန်း မြင့်မားခြင်း။ • ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့ကျင့်နည်း ခြင်း၊
မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်ခြင်း	• ကျွဲနွားများတွင် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်ခြင်း။ • တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကျန်းမာရေးအသိပညာ နည်းပါးခြင်း၊ • တိမွေး/ကုဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း။ • ချေးငွေကို လိုအပ်သော အချိန်၊ လိုအပ်သော ပမာဏကို မရရှိခြင်း။ • နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးချိန်သည် (၁၀မှ၁၅)ရက်ထိကြန့်ကြာသဖြင့် တိရိစ္ဆာန် များ ရွှေ့ပြောင်းရန် ခက်ခဲခြင်း၊
ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန်အရင်းအနှီး လက်လှမ်းမမှီခြင်း	• ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိရန်အဖွဲ့အစည်းများစွာသို့အခွန်ပေးရခြင်း • ချေးငွေကို လိုအပ်သောအချိန်၊လိုအပ်သောပမာဏမရရှိခြင်း။
ပညာရေး ဝန်ဆောင်မှုအား လက်လှမ်း မမီမှု နှင့် ကျေးရွာတွင်ပညာတတ် မြောက်မှုအားနည်း ခြင်း	• မိသားစုများ၏ ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်းကြောင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းပါးခြင်း။ • အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်း တက်ရောက်ရန် လမ်းပန်းခက်ခဲခြင်း။
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း နှင့် အခြေခံတျန်းမာရေး ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	• ရေတွင်းရေကန်များ နှစ်စဉ် ရေလွှမ်းမိုးခံရခြင်း။ • သောက်သုံးရေ မလုံလောက်ခြင်း။ • ကျန်းမာရေး အသိပညာ အားနည်းခြင်း။
အလုပ်အကိုင်များရရှိစေရန် စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်း မမှီခြင်း။	• လူငယ်များ အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ခြင်း	• ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပျက်ဆီးနေခြင်း၊ လူသွားလမ်းသာ ရှိခြင်းတို့ကြောင့် သွားလာရ ခက်ခဲခြင်း၊

နောက်ဆက်တွဲ(၃)

ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

အတ္တရံကျေးရွာ၊ အတ္တရံကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ် (၂၀၁၅ စက်တင်ဘာလ ၂၃-၂၅ ရက်)

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u>					
• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူနည်းစုကသာ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားခြင်း • ကျေးရွာပိုင်ရန်ပုံငွေများကိုသုံးစွဲရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားနည်းခြင်း။ • ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်း ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း။	• ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်များ၏စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် မည်သည့် ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း မှ မရရှိထားခြင်း။ • ဦးစီးဦးဆောင်လုပ်ကိုင်သူများ၏ ပညာအရည်အချင်း အားနည်းခြင်း။ • လူနည်းစုကသာ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားခြင်း	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို စိတ်အားထက်သန်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • နိုင်ငံတော်၏ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှ အထောက်အကူရရှိခြင်း ။	• စီမံခန့်ခွဲမှုနည်းလမ်း၊ စာရင်းဇယားများမည်ကဲ့သို့ ရေးဆွဲရမည်ကို မသိနားမလည်ခြင်း။ • မိသားစုစီးပွားရေးကိစ္စများနှောင့်နှေးခြင်း ကြောင့် ဦးစီးဦးဆောင် မလုပ်လိုကြခြင်း။	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သဘောတရား သင်တန်းများ ပေးခြင်း။ • လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များ ခိုင်မာတောင့်တင်း အောင်ဆောင်ရွက်ရေး • ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများတွင်းအမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာစေခြင်း	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
• သီးနှံအထွက်နှုန်း ကျဆင်းခြင်း(စပါး)	• ကြွက်၊ခရုနှင့်ပိုးမွှားဆိုးဝါးစွာ ဖျက်ဆီးခြင်း • အောင်ရေ မရခြင်း • ရေကြီးနစ်မြုပ်ခြင်း • သီးနှံစိုက်စရိတ်များပြားခြင်း	• အထ္ထရုံမြစ်နှင့်ဆက်နေနေသော ပြာတာ ချောင်းရှိခြင်း • ကျေးရွာအတွင်းတွင် ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း • (အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ၊ မြစိမ်းရောင်) • စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေရရှိခြင်း	• ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ကုသနည်းလက်လှမ်းမမှီခြင်း • ရိုးရာစိုက်နည်းစနစ်များကိုအသုံးပြုခြင်း • ပြာတာချောင်း ကောနေခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ➢ သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် ➢ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စိုက်ပျိုးခြင်း • ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ➢ ပြာတာချောင်းပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ချောင်းတူးဖော်ခြင်း နှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u>					
• တိရစ္ဆာန်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုနည်းပါးခြင်း။ (ကြက်၊ ဝက်၊ ဆိတ်)	• ငွေကြေး မပြည့်စုံခြင်း • နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း နှင့် ရေလွှမ်းမိုးသည့် ရက် ရှည်ကြာခြင်း။	• မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေရှိခြင်း • ကျေးရွာမှ(၄)မိုင်အကွာ ရှိတောင်ကလေးကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးဆရာမှ ကာကွယ်ဆေး ပုံမှန်လာရောက်ထိုးနှံခြင်း။ • ဆိတ်များအား ရေကြီးချိန် ပြောင်းရွှေ့ရလွယ်ကူ ခြင်း၊ တောင်ကုန်းရှိခြင်း။ • ဆိတ်အတွက် လွှတ်ကျောင်းရန်နေရာရှိခြင်း	• ရေကြီးကာလကြာရှည်ခြင်း(၁၅–၃၀ ရက်) • ရေကြီးချိန်တိရစ္ဆာန်များရွှေ့ပြောင်းထား ရန် ခက်ခဲခြင်း(ဝက်၊ ကြက်)။ • စနစ်တကျမမွေးမြူခြင်း။ • အိမ်ခြံဝင်ကျဉ်းမြောင်းခြင်း။	• ဆိတ်မွေးမြူခြင်း • မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်း ပေးခြင်း	• တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း • ဆိတ်၊ ကြက်၊ဝက်မွေးမြူခြင်းဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေတိုးောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
<u>ပညာရေးကဏ္ဍ</u>					
• ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများ ပြည့်စုံမှု မရှိခြင်း	• ရန်ပုံငွေ မလုံလောက်ခြင်း။	• ရွာသူ/သားများ၏ လုပ်အားပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ခြင်း။ • ကျေးရွာရန်ပုံငွေရှိခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေ၏ အကျိုးအမြတ်မှ မူကြို ကျောင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောက်လုပ်နေခြင်း။	• ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ➢ ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ➢ ကျောင်းအချောထည်ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း ➢ ကျောင်းပရိဘော ဂ၊ ကျောင်းအိမ်သာ…	➢ ပညာရေးအဆောက်အဦးများ ပြည့်စုံကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
ကျန်းမာရေး					
• အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အသိပညာ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း မရှိခြင်း နှင့် အလှမ်းကွာဝေးခြင်း။	• ရွာသူရွာသားများကျေးရွာ ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လို စိတ် ရှိခြင်း။	• ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း၊ ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း။	• ကျန်းမာရေးအသိ ပညာပေးခြင်း • လူမှုရေးရန်ပုံငွေနှင့်ကျန်းမာရေးအကျိုးတော်ဆောင် အဖွဲ့များတည်ထောင်ခြင်း • သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်အရေးပေါ်ကူးစက်ရောဂါပျံ့နှံ့ခြင်းများ အတွက် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများနှင့် အသိပေးနှိုးဆော်	• ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေး အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ တိုးတက်လာ စေခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
				မည့်တက်ကြွသည့်အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • မူလတန်းကျောင်းများတွင်ကျောင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း။	
ရေ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး • ရေကောင်းရေသန့် နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းမှု အားနည်းခြင်း။	• တကိုယ်ရေ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှု နှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း နှင့် အလေးထားမှု အားနည်းခြင်း။ • ရေတွင်းမလုံလောက်ခြင်း	• လုပ်အားရှိခြင်း/ဆန္ဒရှိခြင်း။	• ရေမြောင်းများ မရှိခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများအိမ်တိုင်းမသုံးစွဲခြင်း။ ဝမ်းစာအတွက်အချိန်ပေးနေရခြင်း • နှစ်စဉ်ရေကြီးခြင်း၊ • ဦးစီးဦးဆောင်၊ဆွေးနွေးဆော်သြပေးမည့်သူမရှိခြင်း	• ကျေးရွာအတွင်း စည်းရုံးလှုံ့ဆော်၍ ➢ ရေမြောင်းဖော်ခြင်း ➢ ယင်လုံအိမ်သာများ တည်ဆောက်ခြင်း ➢ စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း	• တစ်နှစ်ပတ်လုံးသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိရေးစနစ်တစ်ခုလုပ်ဆောင်ခြင်း နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလန်းများ ရှားပါးခြင်း	• လူငယ်များ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေခြင်း	• နိုင်ငံရပ်ခြားသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရန် လက်လှမ်းမှီခြင်း၊ • ပညာအရည်အချင်း သတ်မှတ်ချက်မရှိခြင်း	• မိမိနိုင်ငံတွင် ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးခြင်း။ • အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	• အလုပ်အကိုင်၊၊ အခွင့်အလမ်းများရရှိ အောင် ဖော်ဆောင် ခြင်း။ • လူငယ်လူရွယ်များအား စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း	• စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက်နိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့် အလန်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
• လုငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု များပြားလာခြင်း။	• မူးယစ်ဆေးဝါးကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီခြင်း။	• မြို့နယ်အဆင့်တွင်မြို့မိမြို့ဖများက မူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက်ရေးတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန် အလေးထားကြခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများ ချမှတ်ထားသော်လည်း လေးစားလိုက်နာမှု မရှိခြင်း။	• မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးစည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု များပြုလုပ် ခြင်း။ • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း • အားကစား၊အနုပညာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု လုပ်ငန်း ကိုလက်တွေ့ အသုံး ချနိုင်ရန် အခွင့်အလမ် များဖန်တီးပေးခြင်း။ • မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေး နှင့်ပတ်သက်သော စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း။	လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး					
• ရွာချင်းဆက်လမ်း ပျက်စီးနေခြင်း/မရှိ ခြင်း • တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ သွားလာရန်အတွက် ခရီးကြန့်ကြာနေခြင်း	• အထ္ထရံ-ကျောင်ကွဲလမ်း သည်မြေနီလမ်းဖြစ်နေခြင်း • အထ္ထရံ–ပေါ်လောကျွန်း လမ်းမရှိ ခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် နှစ်စဉ်ပြုပြင်ခြင်း • လမ်းဖောက်လုပ်ရန် မြေနေရာရှိခြင်း • လယ်ပိုင်ရှင်များမှ လမ်းဖောက်လုပ်ရန် မြေနေရာခွင့်ပြုထားခြင်း။	• ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့်ကျောက်ခင်းလမ်းမခင်းနိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့် ရွာသူရွာသားများ ပူးပေါင်း၍ • လမ်းပြုပြင်ခြင်း (အထ္ထရံ၊ ကျောက်ကွဲ လမ်းကျောက်ခင်းလမ်း)	• ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပြုပြင်ခြ်ားဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
		• နိုင်ငံတော်၏ကျေး လက် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီ အစဉ်မှ ရန်ပုံငွေ ရနိုင်ခြင်း။			

ကိုးကားစာရင်းများ

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ၊

၂။ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ အတ္တရံကျေးရွာတွင်၂၀၁၅ဩဂုတ်လတွင်ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေ အနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

၄။ မြန်မာသတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲရေးယူနစ်ဝဘ်ဆိုက်၊

အပိုင်း (ခ)စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

<table>
<tr><td colspan="2">ကျေးရွာ
ကျေးရွာအုပ်စု -
မြို့နယ် -
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်အမည် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု</td></tr>
<tr><td>ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)</td><td>ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်</td></tr>
<tr><td>• (ငွေသား)
• (ငွေသား)
• (ပစ္စည်း/လုပ်အား)</td><td>• ကျေးလက်ဦးစီး
• ကျေးရွာ
• ကျေးရွာ</td></tr>
</table>

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း ..
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ